

Šīs lapa ir mašīntulkota [Saite]. Mašīntulkojumos var būt kļūdas, kas var mazināt skaidrību un precizitāti; Ombuds neuzņemas atbildību par neatbilstībām. Lai iegūtu visuzticamāko informāciju un juridisko precizitāti, lūdzam skatīt šādus dokumentus. avota versija angļu valoda ir norādīta iepriekš. Lai iegūtu plašāku informāciju, lūdzam skatīt mūsu [valodu un tulkošanas politiku](#) [Saite].

Lēmums lietā 1408/2015/OV par to, kā Eiropas Komisija ievēro noteikumus par īpašajiem padomdevējiem

Lēmums

Lieta 1408/2015/OV - Uzsākta {0} 15/09/2015 - Lēmums par {0} 26/05/2016 - Iesaistītā iestāde Eiropas Komisija (Izteikts aizrādījums) |

Šajā sūdzībā tiek apgalvots, ka Eiropas Komisija, ieceļot īpašo padomdevēju, nav ievērojusi savus noteikumus par interešu konfliktu novēršanu.

2015. gada septembrī divas NVO sūdzējās Ombudam, ka Komisija, ieceļot īpašo padomdevēju, kas palīdz Komisijas priekšsēdētājam, nav ievērojusi tās noteikumus. Komisija 2014. gada 18. decembrī nāca klajā ar paziņojumu presei par Edmunda Štoibera (Edmund Stoiber) iecelšanu par Komisijas priekšsēdētāja īpašo padomnieku. Šis paziņojums tika sniegts trīs mēnešus pirms A. Stoiber oficiālās iecelšanas amatā 2015. gada 4. martā bez jebkādam atrunām par vēl neizpildītajām administratīvajām prasībām. Sūdzības iesniedzēji apgalvoja, ka šis priekšlaicīgais paziņojums apdraud Komisijas spēju veikt objektīvu un kritisku novērtējumu par to, vai attiecīgajai personai ir kādi interešu konflikti. Viņi arī sūdzējās, ka Komisijas "ticamības deklarācijā", kas ir būtiska iecelšanas procesa daļa, nav minēti amati, ko īpašais padomnieks ieņēma lielā apdrošināšanas grupā Nürnberger.

Ombuds jautāja par šo jautājumu un konstatēja, ka Komisijas paziņojums presei ir nepareizs un maldinošs. Ombuds arī konstatēja, ka priekšlaicīgs paziņojums par iecelšanu amatā bez jebkādas atrunas radīja pamatotas šaubas ieinteresētajai sabiedrībai par to, vai pēc paziņojuma tika veikta objektīva un kritiska interešu konflikta jautājuma pārbaude. Ombuds abos gadījumos konstatēja Komisijas pieļautu administratīvu kļūmi. Ombuds arī konstatēja, ka Komisija nav paskaidrojusi, kāpēc "ticamības deklarācijā" nav iekļauti ieceltā īpašā padomnieka amati apdrošināšanas grupā. Viņa konstatēja, ka arī tas ir uzskatāms par administratīvu kļūmi.

▪ Pamatinformācija

1. Komisija 2014. gada 18. decembrī publicēja paziņojumu presei, kurā paziņoja, ka “šodien Eiropas Komisijas priekšsēdētājs Žans Klods Junkers iecēla Dr. Edmundu Štoiberu (Dr. Edmund Stoiber) par īpašo padomnieku labāka regulējuma jautājumos” [1] (turpmāk “Īpašais padomnieks [2]” vai “attiecīgā persona”). Tajā pašā dienā attiecīgā persona tikās ar Komisijas priekšsēdētāju Junkeru (Juncker) un priekšsēdētāja vietnieku Timmermansu (Timmermans), un Komisijas tīmekļa vietnē tika augšupielādēts īss videoklips [3].
2. Tajā pašā dienā sūdzības iesniedzēji Friends of the Earth Europe (FoEE) un Corporate Europe Observatory (CEO) pieprasīja publisku piekļuvi i) īpašā padomnieka ar zvērestu apliecinātajam paziņojumam, ka viņam nav interešu konflikta, ii) viņa darbības deklarācijai un iii) priekšsēdētāja Junkera “ticamības deklarācijai”, ka īpašajam padomniekam nav interešu konflikta. Saskaņā ar Komisijas noteikumiem (izklāstīti turpmāk) šie trīs dokumenti jāiesniedz kopā ar lūgumu iecelt īpašo padomnieku. Sūdzības iesniedzēji arī jautāja, vai īpašais padomdevējs saņem atalgojumu un kādi pasākumi ir veikti, lai nodrošinātu, ka viņam nav interešu konflikta, jo īpaši saistībā ar viņa kā divu lielu uzņēmumu konsultatīvo padomju priekšsēdētāja funkcijām.
3. 2015. gada 7. janvārī Īpašais padomnieks parakstīja “Deklarāciju par interešu konflikta neesamību starp īpašā padomnieka pienākumiem Komisijā un citām darbībām” (Komisijas noteikumu 1. pielikums), kā arī “Deklarāciju par darbībām saistībā ar pieteikšanos Eiropas Komisijas īpašā padomnieka amatam” (Komisijas noteikumu 2. pielikums). Pēdējā deklarācijā īpašais padomnieks minēja savus divu uzņēmumu konsultatīvo padomju priekšsēdētāja amatus, kā arī savu uzraudzības padomju locekļa amatu četrās struktūrās, kuras kontrolē Nürnbenger – liela apdrošināšanas grupa (turpmāk “apdrošināšanas grupa”), kā arī vairākus citus amatus viņa dzimtenē.
4. 2015. gada 2. februārī Īpašais padomnieks atjaunināja savu darbības deklarāciju, lai minētu savu bankas Konsultatīvās padomes priekšsēdētāja amatu.
5. 2015. gada 9. februārī tika pabeigta “priekšsēdētāja Žana Kloda Junkera ticamības deklarācija par interešu konflikta neesamību saistībā ar Dr. Edmunda Štoibera iecelšanu par Eiropas Komisijas īpašo padomnieku”. Tas bija standarta veidnes B variants (Komisijas noteikumu 4. pielikums), un tajā tika atzīts, ka “Dr. Stoiber darbība (uzņēmumu nosaukums) var apdraudēt Komisijas labo slavu”. Ticamības deklarācijā tika pievienots: “Risku var pietiekami samazināt, nodrošinot, ka Dr. Stoiber kā īpašais padomnieks nenodarbojas ar jautājumiem, kas attiecas uz [attiecīgajām sabiedrībām]”.
6. Atbildot uz sūdzības iesniedzēju lūgumu nodrošināt publisku piekļuvi, Komisija 2015. gada 11. februārī izpaua sūdzības iesniedzējiem visus četrus iepriekš minētos dokumentus.
7. Komisija 2015. gada 16. februārī informēja sūdzības iesniedzējus, ka īpašais padomdevējs nesaņems samaksu. Jautājumā par izvairīšanos no jebkāda interešu konflikta riska Komisija atsaucās uz 2015. gada 9. februāra ticamības deklarāciju un norādīja, ka tā nodrošinās, ka īpašais padomdevējs, strādājot ar Komisiju, nenodarbosies ar jautājumiem, kas attiecas uz

attiecīgajiem uzņēmumiem. Komisija arī norādīja, ka ģipšajam padomniekam nebija darbības vai vadības funkciju šajos uzņēmumos.

8. Komisāru kolēģija 2015. gada 4. martā iecēla attiecīgo personu un vairākas citas personas par ģipšajiem padomdevējiem [4] (no 2015. gada 5. marta līdz 2016. gada 31. martam).

9. Sūdzības iesniedzēji 2015. gada 25. maijā nosūtīja Komisijai vēstuli, apgalvojot, ka pretēji piemērojamajiem noteikumiem četri dokumenti par ģipšā padomnieka iecelšanu amatā ir sagatavoti un parakstīti **pēc** viņa iecelšanas amatā. Sūdzības iesniedzēji jautāja, kāpēc Komisija pēc publiska paziņojuma **par** iecelšanu ir gaidījusi, lai pārbaudītu nostāju attiecībā uz iespējamajiem interešu konfliktiem. Tās apgalvoja, ka iepriekšējais paziņojums nelāva Komisijai veikt objektīvu un kritisku novērtējumu. Sūdzības iesniedzēji arī lūdz Komisiju pārskatīt savu novērtējumu par to, vai ģipšajam padomdevējam ir interešu konflikts.

10. Komisijas ģenerālsekretārs 2015. gada 12. jūnijā atbildēja sūdzību iesniedzējiem, ka, lai gan ģipšā padomnieka iecelšana tika paziņota 2014. gada 18. decembrī, administratīvā procedūra tika pabeigta ar komisāru kolēģijas lēmumu tikai 2015. gada 4. martā. Ģenerālsekretārs norādīja, ka četri attiecīgie dokumenti tādējādi tika sagatavoti pirms kolēģijas lēmuma par ģipšo padomdevēju iecelšanu.

11. 2015. gada 3. septembrī sūdzības iesniedzēji vērsās pie ombuda.

▪ Atbilstošās tiesību normas

12. Komisijas [5] " *Noteikumu par Komisijas ģipšajiem padomdevējiem* " [6] (Komisijas noteikumi) 5. un 6. punktā ir noteikts:

"5. *Ģipšo padomdevēju atlase un iecelšana*

Katram Komisijas loceklim, kurš vēlas pieņemt darbā ģipšo padomdevēju, noteiktajā termiņā (katra gada janvārī) rakstiski jāpaziņo ADMIN ĢD [tagad Cilvēkresursu un drošības ĢD – Cilvēkresursu un drošības ĢD] par veicamajiem uzdevumiem, paredzamo darba dienu skaitu un aplēstajām komandējumu apropriācijām, [..] Turklāt, iecelot padomnieku, katram Komisijas loceklim ir jānodrošina, ka nepastāv interešu konflikts starp viņa ģipšā padomdevēja turpmākajiem pienākumiem un jebkādām ārējām darbībām, kas viņam varētu būt. Tādēļ katram ADMIN ĢD iesniegtam lūgumam iecelt ģipšo padomnieku ir jāpievieno šādi trīs dokumenti:

- *ģipšā padomdevēja ar zvērestu apliecināti paziņojumi un darbības deklarācijas (veidlapas pievienotas pielikumā): potenciālajiem ģipšajiem padomdevējiem jāparaksta **apliecinājums ar godavārdu** (apliecinājums), kurā apliecināts, ka viņi ir informēti par attiecīgajiem Civildienesta noteikumu pantiem (11. un 11.a pants) un ka nav interešu konflikta ar pienākumiem, ko viņi gatavojas uzņemt. Viņiem arī jāaizpilda un jāparaksta **darbības deklarācija**, ko ADMIN ĢD pārbaudīs tās iestādes vārdā, kura ir pilnvarota noslēgt darba līgumus (AECC), pirms viņi sāk*

pildīt savus pienākumus, lai nodrošinātu, ka nepastāv interešu konflikts;

• *Komisijas locekļa **ticamības deklarācija** (paraugs pievienots pielikumā): pamatojoties uz saņemtajām deklarācijām, atbildīgajiem Komisijas locekļiem ir jākonstatē, ka nepastāv interešu konflikts attiecībā uz īpašajiem padomdevējiem, kurus viņi ir izvēlējušies, un jāapstiprina viņu iecelšanas pieprasījumi.*

*Pēc tam, **pamatojoties uz Komisijas locekļu iesniegtajiem dokumentiem, ADMIN ĢD pārbauda, vai nepastāv interešu konflikts starp īpašā padomdevēja turpmākajiem pienākumiem un jebkādam ārējām darbībām. Šim nolūkam īpašajiem padomdevējiem var lūgt sniegt papildu informāciju. Šo informāciju nodod attiecīgajiem Komisijas locekļiem, lai palīdzētu viņiem pieņemt galīgo lēmumu par viņu iecelšanas pieprasījumu. ADMIN ĢD informē Komisijas locekli, kas atbild par personālu un administrāciju, par šīs pārbaudes rezultātiem. (...)***

6. *Īpašo padomdevēju iecelšana un iecelšana*

*"Apspriedusies ar Juridisko dienestu un BUDG ĢD un pienācīgi informējusi budžeta lēmējinstāciju, Komisija pēc priekšsēdētāja vietnieka personāla un administrācijas jautājumos priekšlikuma, vienojoties ar priekšsēdētāju, **katra gada sākumā (marta beigās) iecel apmaksātus un neapmaksātus īpašos padomdevējus, izmantojot mutisku procedūru (administratīvie un budžeta jautājumi), un uzdod ADMIN ĢD turpināt viņu iecelšanu. ...***

*Kad īpašie padomdevēji ir iecelti, ĢD ADMIN katram īpašajam padomdevējam sagatavo līguma (standarta līguma) projektu [..]. **Līgumu izpilde nevar sākties, kamēr tos nav parakstījusi AECC.***

Kad viņu iecelšana ir apstiprināta, Komisijas tīmekļa vietnē Europa tiek publicēts īpašo padomdevēju saraksts kopā ar viņu zvērinātiem paziņojumiem un curriculum vitae (kurā nedrīkst būt privāta rakstura informācija, piemēram, ģimenes stāvoklis, privātā adrese utt.)" (izcēlums pievienots).

▪ **Izmeklēšana**

13. Ombuds sāka sūdzības izmeklēšanu un konstatēja šādus apgalvojumus un apgalvojumus:

Apgalvojums:

leceļot attiecīgo personu par Komisijas priekšsēdētāja īpašo padomdevēju, Komisija nav ievērojusi noteikumus par īpašajiem padomdevējiem (it īpaši to 5. un 6. punktu).

Apgalvojumi:

1) Komisijai jāatzīst, ka tās bezdarbība ir administratīva kļūme, un jāievieš pasākumi, lai nodrošinātu, ka atkārtoti netiek pārkāpti tās noteikumi par īpašajiem padomdevējiem.

2) Komisijai būtu jāprecizē, kā tā līdz minimumam samazinās jebkādu iespējamo interešu konfliktu, kas izriet no ģipāšā padomnieka pašreizējiem amatiem apdrošināšanas sabiedrībā.

14. Ombuds 2015. gada 21. oktobrī pārbaudīja Komisijas lietu par ģipāšā padomnieka iecelšanu, tostarp jo ģipāši dokumentus par ģipāšā padomnieka lietas izvērtēšanu, ko veic Cilvēkresursu un drošības ģenerāldirektorāts. Ombuds 2015. gada 1. decembrī lūdzā Komisiju atbildēt uz sūdzību un jo ģipāši izskatīt šādus trīs jautājumus:

i) pirmkārt, tā kā lēmumu par ģipāšā padomnieka iecelšanu amatā 2015. gada 4. martā pieņēma komisāru kolēģija, vai Komisija varēja saskaņot šo lēmumu ar savu 2014. gada 18. decembra paziņojumu preseī, kurā bija norādīts, ka "[t]odien Eiropas Komisijas priekšsēdētājs Žāns Klods Jūnkers iecēla Dr. Edmundu Štoiberu par ģipāšo padomnieku labāka regulējuma jautājumos"?

ii) otrkārt, ģipāšā padomnieka 2015. gada 7. janvāra darbības deklarācijā bija minēts, ka viņš ir četru atsevišķu apdrošināšanas grupas kontrolētu struktūru uzraudzības padomju loceklis. Ņemot vērā to, ka ir būtiski izvairīties no jebkādiem konfliktiem vai to rašanās, Komisija tika aicināta paskaidrot, kāpēc tā neuzskata, ka varētu pastāvēt potenciāls risks Komisijas reputācijai, ņemot vērā attiecīgās personas darbības šajā apdrošināšanas grupā.

iii) treškārt, attiecībā uz jautājumu par iespējamā interešu konflikta samazināšanu, kas izriet no ģipāšā padomnieka nostājām apdrošināšanas grupā, ombuds jautāja, vai Komisija ir gatava pārskatīt savu nostāju un grozīt ticamības deklarāciju, nolemjot, ka attiecīgā persona kā ģipāšais padomnieks nedrīkst nodarboties ar jautājumiem, kas attiecas uz šo apdrošināšanas grupu.

15. Ombuds 2016. gada 21. martā saņēma Komisijas atzinumu par sūdzību un 2016. gada 27. aprīlī sūdzības iesniedzēju komentārus, atbildot uz Komisijas atzinumu. Veicot izmeklēšanu, ombuds ir ņēmis vērā pušu izvirzītos argumentus un viedokļus.

▪ Ievada piezīmes

16. Izmeklēšana attiecas tikai uz apgalvojumu, ka **Komisija**, ieceljot attiecīgo personu par ģipāšo padomdevēju, nav ievērojusi Noteikumus par ģipāšajiem padomdevējiem. Šī izmeklēšana neattiecas uz attiecīgās personas darbībām.

17. Tas, ka attiecīgā persona atkāpās no ģipāšā padomnieka amata, kad viņa pilnvaru termiņš beidzās 2016. gada martā, neietekmē šo izmeklēšanu, kas attiecas uz Komisijas rīcību, ieceljot ģipāšos padomdevējus.

18. Pamatojoties uz vairākām citām sūdzībām [7] par Komisijas ģipāšo padomdevēju iecelšanu, ombuds ļoti drīz uzsāks stratēģisku izmeklēšanu par to, vai ģipāšo padomdevēju iecelšana atbilst Komisijas noteikumiem un vai ir nepieciešams grozīt šos noteikumus.

proporcionalitātes princips. Faktiski ir jāizvairās no situācijas, kad personām ar atbilstošu pieredzi nevarētu piedāvāt īpašo padomdevēju amatus viņu pieredzes vai citu darbību dēļ.

24. Komisija norādīja, ka, novērtējot, vai pastāv interešu konflikts, ir jāņem vērā uzdevumi, kas jāveic Komisijas uzdevumā. Īpašā padomnieka pilnvaras bija ārkārtīgi plašas un vispārīgas, un galvenā uzmanība tika pievērsta konsultācijām par vairākiem labāka regulējuma aspektiem. Attiecīgajai personai kā īpašajam padomniekam netika lūgts nodarboties ar jautājumiem, kas attiecas uz viņa darbības deklarācijā minētajām sabiedrībām. Atbildot uz sūdzības iesniedzēju argumentu, ka Komisijas 2015. gada 9. februāra ticamības deklarācijā nebija minētas visas darbības, ko īpašais padomdevējs minējis savā darbības deklarācijā, Komisija norādīja, ka ticamības deklarācijai un darbības deklarācijai ir atšķirīgi mērķi: Ticamības deklarācijas mērķis ir, pamatojoties uz darbības deklarāciju, apstiprināt, ka attiecībā uz veicamajiem uzdevumiem nepastāv interešu konflikts starp turpmākajiem īpašā padomnieka pienākumiem un notiekošajām ārējām darbībām. Šajā ziņā ticamības deklarācija nedublē darbību deklarāciju, bet koncentrējas **tikai uz tām darbībām, kas ir būtiskas iespējama vai reāla interešu konflikta riska kontekstā.**

25. Komisija precizēja, ka tas, ka attiecīgās personas darbības apdrošināšanas grupas labā nebija skaidri minētas ticamības deklarācijā, nenozīmē, ka šī persona kā īpašais padomdevējs varētu nodarboties ar jautājumiem, kas konkrēti attiecas uz šo sabiedrību. Faktiski saskaņā ar Komisijas sniegto informāciju īpašais padomdevējs savā norīkojumā (no 2015. gada 5. marta līdz 2016. gada 31. martam [9]) šādus jautājumus nerisināja. Jebkurā gadījumā uz viņu joprojām attiecas PDNK 124. panta noteikumi par interešu konfliktiem (it īpaši Civildienesta noteikumu 11. un 11.a pants). Tā piebilda, ka īpašais padomnieks savā 2015. gada 7. janvāra apliecinājumā ar godavārdu ir skaidri apstiprinājis, ka ir informēts par šiem pienākumiem.

26. Savos apsvērumos **sūdzības iesniedzēji** norādīja, ka papildus 2014. gada 18. decembra paziņojumam presei par īpašā padomnieka iecelšanu Komisijas priekšsēdētājs un priekšsēdētāja vietnieks tajā pašā dienā arī sveica viņu jaunajā amatā, iepazīstinot ar to kā pabeigtu faktu. Tādējādi, ja īpašais padomdevējs galu galā nebūtu iecelts, Komisijai tas būtu radījis ievērojamu politisku apmulsumu. Lai gan paziņojums presei, iespējams, nav juridiski saistošs dokuments, tas noteikti radīja spēcīgu sabiedrības priekšstatu, ka iecelšanas procedūra ir pabeigta. Tāpēc sūdzības iesniedzēji apgalvoja, ka Komisijas 2014. gada 18. decembra publiskais paziņojums ir kaitējis interešu konflikta novērtējumam.

▪ Tiesībsarga vērtējums

i) Arguments, ka Komisijas 2014. gada 18. decembra paziņojums presei kaitēja Komisijas novērtējumam par interešu konfliktu

27. No Komisijas noteikumu 5. un 6. punkta izriet, ka īpašo padomdevēju var iecelt tikai **pēc tam, kad** ir pabeigts interešu konflikta neesamības novērtējums. Šīs procedūras hronoloģiskie posmi ir šādi. Komisārs, kurš vēlas nolīgt īpašo padomdevēju, par to paziņo Cilvēkresursu un drošības ģenerāldirektorātam un iesniedz tam trīs pieprasītos dokumentus, proti, 1) ar zvērestu

apliecinātu paziņojumu, 2) darbības deklarāciju un 3) ticamības deklarāciju. Pamatojoties uz šiem dokumentiem, Cilvēkresursu un drošības ĢD pārbauda, vai nepastāv interešu konflikts. Pēc tam notiek apspriešanās ar Komisijas Juridisko dienestu un Budžeta ģenerāldirektorātu. Visbeidzot, Komisija ieceļ īpašo padomdevēju. Pēc tam Komisijai ir arī iespēja publicēt paziņojumu preseī, lai informētu sabiedrību par savu lēmumu.

28. Tomēr šajā lietā, pirms tika veikts kāds no šiem pasākumiem, Komisija vispirms 2014. gada 18. decembrī izdeva paziņojumu preseī, kurā tā paziņoja, ka šajā dienā ir iecelts īpašais padomdevējs. Tikai divas nedēļas pēc šā paziņojuma īpašais padomnieks iesniedza ar zvērestu apliecinātu paziņojumu un darbības deklarāciju (2015. gada 7. janvārī), ko izmantoja, lai novērtētu, vai īpašajam padomniekam ir interešu konflikts. Procedūras noslēgumā 2015. gada 4. martā ar Komisijas lēmumu tika oficiāli iecelts īpašais padomnieks.

29. Ombuds norāda, ka paziņojuma preseī skaidrais formulējums – vismaz no sabiedrības viedokļa – neatstāj nekādas šaubas par to, ka īpašais padomdevējs faktiski tika iecelts 2014. gada 18. decembrī. Turklāt papildus paziņojumam preseī Komisija savā tīmekļa vietnē darīja pieejamu īsu videoklipu par īpašā padomnieka, Komisijas priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka 2014. gada 18. decembra sanākumi. Minētā videoklipa tekstā ir minēts, ka Komisijas priekšsēdētājs un priekšsēdētāja vietnieks " *tiekas ar EK īpašo padomnieku labāka regulējuma jautājumos Edmundu Štoiberu (Edmund Stoiber)* ". Videoklipa vēstījumā atkal minēts, ka "Jean-Claude *Juncker* tajā pašā dienā ir iecēlis EK īpašo padomnieku labāka regulējuma jautājumos" (izcēlums pievienots). Šie apgalvojumi un atsaucē neatstāj nekādu neskaidrību no sabiedrības viedokļa, bet gan to, ka attiecīgā persona patiešām tika iecelta amatā 2014. gada 18. decembrī.

30. Komisija apgalvoja, ka tās paziņojumā preseī faktiski ir minēta īpašā padomnieka "nākotnes" un "paredzētā" loma. Tomēr šie divi vārdi neparādās paziņojumā preseī, kurā vienkārši norādīts, ka attiecīgā persona ir **iecelta amatā** 2014. gada 18. decembrī. Ombuds piekrīt Komisijai, ka paziņojumi preseī nav oficiāli juridiski dokumenti. Tomēr tiek izdoti paziņojumi preseī, lai informētu sabiedrību. Labas pārvaldības principi prasa, lai tie būtu pēc iespējas precīzāki. To nevar teikt par paziņojumu preseī, kurā norādīts, ka persona tika iecelta amatā 2014. gada 18. decembrī, lai gan faktiski šī persona tika iecelta amatā tikai daudz vēlākā posmā, proti, 2015. gada 4. martā [10]. Tāpēc Komisijas paziņojums preseī ir nepareizs un maldinošs. Ombuds uzskata, ka tā ir administratīva kļūme. Ja ārkārtas apstākļos ir jāsniedz provizorisks paziņojums par augstākā līmeņa amatpersonu iecelšanu amatā, tajā būtu jāiekļauj skaidra un stingra atruna par vēl neizpildītajām administratīvajām prasībām.

ii) Par to, ka Komisija ticamības deklarācijā nav minējusi attiecīgās personas amatus apdrošināšanas grupā

31. Civildienesta noteikumu 11.a pantā ir noteikts, ka "Ierēdnis, pildot savus pienākumus, ja vien turpmāk nav paredzēts citādi, nerisina jautājumus, kuros viņam ir tieša vai netieša personīga interese, kas varētu mazināt viņa neatkarību, un jo īpaši ģimenes un finansiālās intereses" (izcēlums pievienots). PDNK 124. pantā par īpašajiem padomdevējiem ir noteikts, ka Civildienesta noteikumu 11.a pantu pēc analogijas piemēro īpašajiem padomdevējiem.

32. Komisijas noteikumos par ģpašajiem padomdevējiem ir izklāstīti arī sīki izstrādāti procedūras noteikumi, lai izvairītos no interešu konflikta situācijām. Komisija pati savā 2014. gada 18. novembra paziņojumā, ar ko sāka 2015. gadā iecelt ģpašos padomdevējus, atsaucoties uz agrāku Ombuda lēmumu, uzsvēra, ka ir būtiski **izvairīties no jebkāda interešu konflikta vai tā rašanās**.

33. Komisija nav sniegusi pārliecinošus paskaidrojumus par to, ka ticamības deklarācijā nav iekļauti attiecīgās personas amati attiecīgajā apdrošināšanas grupā. Komisija esot tikai paskaidrojusi atšķirību starp interešu deklarācijas un ticamības deklarācijas mērķi. Tomēr šajā paskaidrojumā nav paskaidrots, kāpēc salīdzinājumā ar attiecīgās personas stāvokli pārējos trijos uzņēmumos (kas, pēc Komisijas domām, varētu radīt potenciālu risku) viņa stāvoklis apdrošināšanas grupā nevarētu radīt risku.

34. Ombuds norāda, ka, lai gan citos uzņēmumos attiecīgā persona bija uzņēmuma Konsultatīvās padomes priekšsēdētājs ("Leiter/Leitung"), viņš bija uzraudzības padomes loceklis četrās apdrošināšanas grupas kontrolētajās struktūrās. Nav skaidrs, vai tas bija iemesls, kāpēc Komisija pret šīm nostājām izturējās atšķirīgi. Tomēr, ņemot vērā to, ka ir būtiski **izvairīties no jebkāda interešu konflikta vai tā parādīšanās** sabiedrības uztverē, nevajadzētu būt atšķirībai, vai persona ir uzņēmuma vadošais loceklis/priekšsēdētājs vai tikai uzraudzības padomes/padomdevējas padomes loceklis, jo abos gadījumos personai ar šo uzņēmumu būs vismaz dažas kopīgas intereses, tostarp finanšu intereses.

35. Ombuds norāda, ka Komisija ir skaidri norādījusi, ka attiecīgā persona, būdama ģpašais padomdevējs, nekad nav risinājusi jautājumus, kas attiecas uz konkrēto apdrošināšanas grupu. Ombudam nav iemesla to apšaubīt. Tomēr tas neizriet no fakta, ka šāda garantija bija jāsniedz, **pirms** attiecīgā persona sāka pildīt ģpašā padomnieka pienākumus. Ombuds uzskata, ka tas, ka Komisija savlaicīgi nesniedza šādas garantijas, bija administratīva kļūme.

36. Vispārīgāk runājot, sūdzības iesniedzēji uzskata, ka paziņojuma presei publicēšana liedza Komisijai objektīvi un kritiski izvērtēt jautājumu par interešu konfliktu.

37. Ombuda veiktā iecelšanas procedūras lietas pārbaude parādīja, ka Komisijas dienesti patiešām veica interešu konflikta jautājuma detalizētu pārbaudi. To darot, tā ņēma vērā sūdzības iesniedzēju uzdotos jautājumus. Šīs pārbaudes rezultātā un ņemot vērā turpmākus HR ĢD ierosinājumus, ticamības deklarācija tika grozīta divas reizes, lai iekļautu atsauci uz iespējamajiem riskiem, kas saistīti ar attiecīgās personas darbu konkrētos uzņēmumos, kā arī pievienotu prasību, ka viņam kā ģpašajam padomniekam nebūtu jārisina jautājumi, kas attiecas uz šiem uzņēmumiem.

38. Tomēr, neraugoties uz Cilvēkresursu un drošības ĢD veikto detalizēto novērtējumu par ģpašā padomnieka interešu konfliktu, Ombuds uzskata, ka neprecīzais un maldinošais 2014. gada 18. decembra paziņojums presei tomēr varētu radīt sabiedrības locekļiem nopietnas šaubas par minētā novērtējuma integritāti. Sabiedrības locekļi varētu pamatoti brīnīties, kā Komisija, iespējams, varētu nonākt pie cita secinājuma, ņemot vērā to, ka pats 2014. gada 18.

decembra paziņojuma presei formulējums viņus iepazīstināja ar *fait accompli* attiecībā uz to, ka Komisijas priekšsēdētājs iecēla attiecīgo personu par īpašo padomnieku.

Secinājumi

Pamatojoties uz šīs sūdzības izmeklēšanu, ombude izsaka šādas divas kritiskas piezīmes:

Komisijas 2014. gada 18. decembra paziņojums presei, saskaņā ar kuru attiecīgā persona tajā pašā dienā tika iecelta par īpašo padomnieku, lai gan patiesībā viņš tika iecelts tikai 2015. gada 4. martā, esot nepareizs un maldīgs sabiedrībai. Sabiedrības skatījumā paziņojumā presei arī tika paustas šaubas par to, vai saskaņā ar Komisijas noteikumiem Komisija ir veikusi objektīvu un kritisku interešu konflikta jautājuma pārbaudi. Tā bija administratīva kļūme.

Komisija savlaicīgi neizsniedza pilnīgu ticamības deklarāciju par īpašā padomnieka darbu. Tā bija arī administratīva kļūme.

Sūdzības iesniedzēji un Komisija tiks informēti par šo lēmumu.

Emīlija O'Reilija

Strasbūrā, 2016. gada 26. maijā

[1] http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-2761_en.htm [Saite]. No 2007. līdz 2014. gadam B. Stoiber, bijušais Bavārijas ministru prezidents, jau bija priekšsēdētājs Augsta līmeņa grupai ar administratīvo slogu saistītiem jautājumiem, kura konsultēja Komisiju.

[2] Vienkāršai atsaucei - un neskaitot dažas atsauces citātos uz personu pēc vārda - " *īpašais padomnieks* " tiek izmantots visā tekstā, lai atsauktos uz attiecīgo personu, pat ja formāli viņš tika iecelts par īpašo padomnieku tikai 2015. gada 4. martā. Tomēr dažreiz formulējums "attiecīgā persona" tiek izmantots, lai izvairītos no pārpratumiem.

[3] <http://ec.europa.eu/avservices/video/player.cfm?sitelang=en&ref=I096993> [Saite].

[4] Komisijas 2118. sanāksmes protokols (PV (2015) 2118 final, 12. lpp.):
<http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/10061/2015/EN/10061-2015-2118-EN-F1-1.PDF>
[Saite]

[5] Uz īpašajiem padomdevējiem attiecas Eiropas Savienības Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības (PDNK) 123. un 124. pants, un PDNK 124. pantā ir uzskaitīti vairāki Civildienesta noteikumu panti, kurus piemēro pēc analogijas.

[6] Komisijas 2007. gada 19. decembra Lēmums C(2007) 6655 (http://ec.europa.eu/civil_service/docs/special_advisers/comm_c_2007_6655_1_en.pdf), kurā grozījumi izdarīti ar Komisijas 2014. gada 6. februāra Lēmumu C(2014) 541 final, ar ko groza Noteikumus par Īpašajiem padomdevējiem (C(2007) 6655) (http://ec.europa.eu/civil_service/docs/special_advisers/c_2014_541_commission_decision_741786_en.pdf).

[7] Šīs citas sūdzības neattiecas uz personu, uz kuru attiecas šī izmeklēšana.

[8] Sūdzības iesniedzēju sniegtā attiecīgā saite (uz tīmekļa vietni www.apotheke-adhoc.de) nedarbojas. Tomēr nākamajā rakstā tajā pašā tīmekļa vietnē (<http://www.apotheke-adhoc.de/nachrichten/markt/nachricht-detail-markt/temperaturfuehrung-apotheker-hermann-vo>) ir atsauce uz farmaceitu, kurš vērsās pie attiecīgās personas, un norādīts, ka šī persona tika iecelta [Saite] par Īpašo padomdevēju 2014. gada decembrī.

[9] Komisija savā 2016. gada 21. marta atzinumā norādīja, ka Īpašais padomdevējs nenodarbojas ar jautājumiem, kas attiecas uz šo sabiedrību, un nenodarbosies ar šādiem jautājumiem atlikušajā Īsajā laikposmā līdz 2016. gada 31. martam.

[10] Ombude 2015. gada 1. decembra vēstulē Komisijai norādīja, ka, pārbaudot attiecīgos Komisijas dokumentus, tās dienestiem nebija pieejami attiecīgie Komunikācijas ĢD un priekšsēdētāja biroja dokumenti saistībā ar 2014. gada 18. decembra paziņojumu preseī. Tādēļ viņa lūdza Komisiju savā atzinumā iekļaut visu attiecīgo informāciju vai dokumentu kopijas. Tomēr papildu dokumenti netika saņemti.